

Рецензия

На дисертационен труд на тема: Модел за обучение в техника и координационни способности при 8-10 годишни футболисти“ с автор Петър Пламенов Петков за придобиване ОНС „Доктор, в област на висшето образование 7 , Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.6. Спорт, докторантска програма „Теория и методология на спортната наука“

Научен ръководител : проф. Даниела Дашева, дн

Темата, която докторантът Петър Петков е избрал и развил е особено важна и актуална за усъвършенстване процеса на обучение и усъвършенстване на подрастващите 8-10 годишни футболисти. Още в уводната част се подчертава, че в този възрастов период се поставят основите на техническата и кондиционна подготовка. Посочена е и необходимостта за качествена практическа работа за броя на младите футболисти, както и тренировъчния състав с акцент повишаване нивото на техническите и двигателни способности.

Дисертационният труд е с обем от 135 печатни страници. В него са включени и 20 фигури и 16 таблици. В приложение (стр.136-161) е представен експерименталния модел за обучение с описание и онагледяване на специализирани упражнения, както следва:

- ✓ Кондиционни умения и способности – 8 броя
- ✓ Технически умения и способности – 10 броя
- ✓ Малки игрови форми основни варианти – 6 броя
- ✓ Игри за настроение – 5 броя

Тази част от дисертационния труд с представените 29 средства в логическа връзка и комплексен характер има много добра практическа насока за приложение в работата на тренировките с тази възрастова група.

В структурно отношение дисертационният труд включва увод, четири основни глави, литературна справка и приложение, като е конструирано по стандартните изисквания.

За подготовката на Глава Първа са проучени и анализирани 120 литературни източника (94 на кирилица, 25 на латиница и 1 интернет-сайт)

Авторът е направил обширен литературен обзор на водещи български и чужди автори. В логическа връзка и обусловено са разработени в раздела в унисон темата на дисертационния труд и важни за провеждане на експеримента като:

- ✓ Особености на практическата работа с 8-10 годишни футболисти
- ✓ Техническа подготовка на 8-10 год. футболисти
- ✓ Специфика на игровите формати с 8-10 год. Футболисти
- ✓ Морфофункционални и психически особености на детския организъм
- ✓ Сензитивни периоди на развитие на двигателните качества за 8-10 год. футболисти
- ✓ Координационни способности за развитие на бързина.

Обобщено докторантът прецизно е цитирал и конкретизирал разработките на специалистите за тази основна възрастова група, касаеща процеса на обучението за техника и развитието на надареностите чрез средствата за кординационна подготовка .

Изразявайки своето лично становище докторантът посочва основната си идея в изследването. На тази база е формулирана и работната хипотеза „чрез създаване на специфичен модел при 8-10 год. футболисти да се повиши нивото на техническите умения и кординационните способности“.

Във Втора Глава са представени целта, задачите, организация и методика на изследването.

Основната цел е формулирана ясно и точно и пряко е свързана с хипотезата. Изведени са и 6 основни задачи. В експеримента са участвали 24 млади футболисти във възраста 8-10 години на Ф.К. „Академия Петков“.

В рамките на 2 години седмично са провеждани по 3 практически занимания. Началният етап е от 01.2021 до 05.2021г. Основния етап е от 06.2021 до 06.2023г. Заключителния етап е от 06.2023г. до 09.2023г.

Използвани са следните научни методи:

- ✓ Анализ на литературните източници
- ✓ Спортно-педагогическо тестиране
- ✓ Спортно-педагогически експеримент
- ✓ Математико-статистически методи

В тази част от дисертационния труд П.Петков е представил подходящ набор от тестови проверки. Те дават възможности за обективен контрол и оценка на специфичния усет за топката, на скоростните възможности на футболистите и на степента на изпълнение на основните удари по топката с ходилото.

Допълнително като принос за практиката са представените насоки и препоръки при използване на експерименталния модел, включително и двата примерни мезоцикли за 8 и 9-10 год. футболисти (табл.4 и 5) с подробно съдържание на използваните средства с комплексен характер.

Глава Трета. Анализ на резултатите.

На основата на резултатите от вариационния анализ средни стойности и вариативност на изследваните показатели от трите тестирания (8 теста) се посочват следните прирасти, вследствие на прилагане на експерименталния модел.

Първите два теста изискват максимален брой докосвания на топката, последователно с вътрешната част на ходилото. Изискват се бързина на движенията, контрол на топката при последователни докосвания на топката. Посочват се децата с по-добри резултати с придобити, вероятно от уличния футбол технически и координационни умения.

При тест №3 жонглиране също е отбелязан положителен прираст за начално 6 пъти при крайно изследване 10 пъти докосвания във въздуха на топката. Тест №4 скоростно водене на топката и смяна на посоката за време е отчетено сравнително минимално положително развитие на резултатите. Спецификата на Тест №5 изисква за 15 секунди да се отбележат 3 гола с вътрешната част на ходилото. Като цяло за групата изследвания средния резултат от начално 1 гол при крайното вече е 2 гола и определен брой футболисти постигнали максимума от 3 гола.

Тест №6 изисква в рамките на 20 секунди да се изпълнява прав удар по неподвижна топка. За това време максималното постижение е 3 гола. Тук резултатите като цяло са същите като при Тест №5 за групата и отново максимални резултати /3 гола/ за отделни футболисти. Тест №7 е скоростно водене на топката /зиг-заг/, финт и удар във вратата за определено време. Тест №8 изисква бърз дрибъл, смяна на посоката и завършване във вратата с три цели предварително определени.

Докторантът е подбрал рационално тези тестове с изисквания за скорост, ограничаване времето и пространството, концентрация и усилия за правилното изпълнение в унисон с изискванията на съвременния футбол. Тази част от труда е много добре онагледена с фигури и таблици.

Следва да подчертаем, че обективно докторантът е направил важни заключения вследствие статистическата обработка на резултатите , както следва:

- Коефициентът на вариация под 15 % при по-голямата част от тестовата програма и експерименталния модел в положителна посока развива и усъвършенства надареностите и уменията на подрастващите футболисти.
- Изразено е експертно мнение за ролята на наследствеността и таланта и влиянието им за постигане по-високи резултати от отделни индивиди в процеса на експерименталната работа. Това е дискуссионен проблем в известна степен валиден за 8-10 годишни футболисти, но все пак

средата /процесът на обучение и усъвършенстване/ ще бъде основния, кардиналния фактор за положителния напредък и оформяне на качествата, навиците и менталната подготовка на подрастващите.

Проведеният корелационен анализ на резултатите от трите тестирания на експерименталната група установява различна степен на зависимост между отделните тестове. Нагледно на Табл. 9,10 и 11 са посочени степените на зависимост от началното, междинно и крайно изследване за шест теста.

На базата на показателите при крайното тестиране докторантът е обобщил важни изводи за практиката като:

- Усъвършенстването на упражненията за максимален брой докосвания с вътрешната част на ходилото влияе положително на дрибъла със смяна на посоката и обратно
- Дрибъл със смяна на посоката има положителен ефект за финтовите движения и прав вътрешен удар
- Жонглирането влияе положително за правия и правия вътрешен удар
- Вътрешният удар дава положителен ефект към правия вътрешен удар
- Финтовите движения дават положителен тласък за рязка промяна на посоката при играта с топка.

Тези изводи и съждения на автора на основата на обективните резултати, можем да посочим със своята достоверност и актуалност за принос за практиката вследствие проведената експериментална работа.

Докторантът Петър Петков е извършил целенасочена математико-статистическа обработка на резултатите чрез вариационен и дисперсионен анализ за доказване ефективността на приложения експериментален модел. Обективните резултати вследствие реализираната методика дават основание за положителна крайна оценка за развитие и усъвършенстване координацията и техническите способности при 8-10 годишни футболисти.

Направените изводи и препоръки произтичат от проведените изследвания, получените резултати и обективния математико-статистически анализ и имат приложна полезност за практиката.

Бихме отбелязали следните основни приноси вследствие разработката на дисертационния труд.

1. Извършен е разширен и многостранен анализ на литературните източници със задълбочена експертиза на постиженията на водещи автори в процеса на спортната подготовка с 8-10 годиши футболисти.
2. Подготвена е и експериментирана комплексна методика по съдържание и структура в годишния цикъл в практическата работа с 8-10 годиши футболисти.
3. Подбрана и използвана е тестова батерия със специфика за контрол и оценка кондиционните възможности и техническите способности на млади 8-10 годиши футболисти.
4. Ефективността на приложния експериментален модел е доказана чрез коректния математико-статистически анализ.

Към докторанта имаме следните въпроси и препоръки:

- В перспектива с набиране на оптимален брой тестирания и резултати да се изготви нормативна база за текущ контрол и оценка на развитието на 8-10 год. подрастващи футболисти.
- Имате ли момичета във вашата академия и становище за съвместно обучение на двата пола?

С докторанта П.Петков нямаме съвместни публикации. Авторефератът реално отразява представения дисертационен труд отговаря на изискванията. Авторът е реализирал две публикации по темата на дисертационния труд.

Заключение

Представения дисертационен труд отговаря на общите изисквания и има нужната теоретична, експериментална и приложна стойност.

Докторантът Петър Петков е създал академия за селекция на подрастващи футболисти. На база практическата работа в реални условия е планирал и осъществил един полезен и иновативен експеримент в процеса на началното обучение на 8-10 годиши футболисти.

С убеденост предлагаме на Уважаемото научно жури да присъди ОНС „доктор“ на Петър Пламенов Петров в професионално направление 7.6. Спорт докторантска програма „Теория и методология на спортната наука“

13.06.2025г.
гр. София

Рецензент:

проф. Лъчезар Димитров

REVIEW

On the dissertation on the topic: **“Model for training in technique and coordination abilities in 8-10-year-old football players”**

with the author Petar Plamenov Petkov for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor" in the field of higher education, specifically in Health and Sport, professional field 7.6. Sport, doctoral program "Theory and Methodology of Sports Science"

Scientific supervisor: Prof. Daniela Dasheva, DSc.

The topic chosen and developed by doctoral student Petar Petkov is vital and relevant for enhancing the training process of adolescent football players aged 8-10. The introduction stresses that this age is crucial for laying the foundations of technical and conditioning training. It also underlines the importance of high-quality practical work for young footballers and their coaching staff, with a focus on improving their technical and motor skills.

The dissertation consists of 135 printed pages. It also features 20 figures and 16 tables. In the appendix (pp. 136-161), the experimental training model is provided, including a description and illustration of specialised exercises, as follows:

- Conditioning skills and abilities – 8 items
- Technical skills and abilities – 10 items
- Small game forms, basic variants – 6 items
- Mood games – 5 items

This part of the dissertation, with the 29 means presented in a logical, interconnected, and complex manner, has practical applications for coaches working with this age group.

Structurally, the dissertation includes an introduction, four main chapters, a literature review, and an appendix, and is organised according to standard requirements.

For the preparation of Chapter One, 120 literary sources (94 in Cyrillic, 25 in Latin and 1 Internet site) were studied and analysed.

The author has conducted an extensive literature review of leading Bulgarian and international authors. In a logical sequence and correlation, the section aligned with the dissertation's topic and vital for experimentation is developed as:

- Peculiarities of practical work with 8-10-year-old football players;
- Technical training for 8-10-year-old football players;
- Specific aspects of game formats with 8-10-year-old football players;
- Morphofunctional and mental characteristics of children's bodies;

- Sensitive periods for developing motor qualities in 8-10-year-old football players;
- Coordination skills for speed development.

In summary, the doctoral student has accurately referenced and described the specialists' advancements for this prominent age group, relating to the training process in technique and the nurturing of talents through coordinated training.

Expressing his personal opinion, the doctoral student states his main idea in the study. Based on this, the working hypothesis was formulated: "By creating a specific model for 8-10-year-old football players to increase the level of technical skills and coordination abilities."

Chapter Two outlines the study's aim, tasks, organisation, and methodology.

The main goal is clearly and precisely articulated and directly corresponds to the hypothesis. Six primary tasks have also been identified. The experiment included 24 young football players aged 8-10 years from F.C. "Academy Petkov".

Within 2 years, three practical sessions were held each week. The initial stage runs from January 2021 to May 2021. The main stage extends from June 2021 to June 2023. The final stage lasts from June 2023 to September 2023.

The following scientific methods were employed:

- Analysis of literary sources
- Sports-pedagogical testing
- Sports-pedagogical experiment
- Mathematical-statistical methods

In this part of the dissertation, P. Petkov has presented a suitable set of test checks. They offer opportunities for objective control and evaluation of the players' sense of the ball, their speed capabilities, and the degree of execution of the main strikes to the ball with the foot.

Additionally, as a contribution to practical application, guidelines and recommendations for using the experimental model are presented, including two sample mesocycles for 8- to 10-year-old football players (Tables 4 and 5), along with detailed descriptions of the complex tools used.

Chapter Three: Analysis of the Results.

Based on the results of the descriptive statistics, including average values and variability of the studied indicators from the three tests (8 tests), the following increases are observed as a result of applying the experimental model.

The first two tests involve a maximum number of touches of the ball, performed successively with the inner part of the foot. Speed of movement and control of the ball are required during these successive touches. Children with better results, probably gained from street football, demonstrate improved technical and coordination skills. In test №3, juggling, a positive increase was observed in the initial six touches; by the final examination, this increased to 10 touches of

the ball in the air. Test # №4 evaluates the speed of ball control and change of direction over time, with only minimal positive development reported. Test №5 requires scoring three goals using the inside of the foot within 15 seconds. Overall, the research group's average result improved from 1 goal initially to 2 goals at the end, with some players reaching the maximum of 3 goals.

Test No. 6 involves performing a straight kick on a stationary ball within 20 seconds, with the maximum score being three goals. Results are generally similar to those in Test No. 5 for the group, with a maximum of 3 goals per individual. Test No. 7 focuses on speed ball control, zig-zag, feinting, and shooting at the goal within a set time. Test No. 8 requires quick dribbling, changing direction, and finishing at the goal with three pre-determined targets.

The doctoral student has carefully chosen these tests, taking into account the requirements for speed, time, and space constraints, as well as concentration and effort for correct execution, aligning with the demands of modern football. This part of the work is very well illustrated with figures and tables.

It should be emphasised that, objectively, the doctoral student has drawn essential conclusions from the statistical analysis of the results, as follows:

A coefficient of variation below 15% across most of the test programme and the experimental model positively contributes to the development and enhancement of talents and skills in adolescent football players.

An expert opinion has been expressed regarding the role of heredity and talent in influencing individuals' ability to achieve higher results.

This is part of the experimental work. Although this is a somewhat debatable issue for 8- to 10-year-old football players, the environment and the process of training and improvement will remain the primary, essential factors for positive progress and the development of qualities, habits, and mental preparation in adolescents.

The correlation analysis of the results from the three tests within the experimental group reveals varying levels of dependence between the individual tests. As shown in Tables 9, 9,10, and 11, these indicate the degrees of dependence at the initial, intermediate, and final stages of the study for six tests.

Based on the indicators from the final testing, the doctoral student has summarised key conclusions for practice, such as:

- Improving exercises to maximise touches with the inner part of the foot enhances dribbling while changing direction, and vice versa.
- Dribbling while changing direction enhances feint moves and an easy inside shot.
- Juggling has a beneficial effect on both straight and straight-in shots.
- The inside shot positively influences the straight inside shot.

- Feint movements provide a positive impetus for a quick change of direction in ball play.

These conclusions and judgments of the author, based on the objective results, can be recognised for their credibility and relevance in contributing to practice as a result of the experimental work conducted.

Doctoral student Petar Petkov conducted a targeted mathematical and statistical analysis of the results, utilising descriptive statistics and ANOVA to demonstrate the effectiveness of the applied experimental model. The objective outcomes of the implemented methodology provide grounds for a positive final assessment of the development and enhancement of coordination and technical skills in 8- to 10-year-old football players.

The conclusions and recommendations presented derive from the conducted research, the results obtained, and the objective mathematical and statistical analysis, and they hold practical utility.

We aim to emphasise the key contributions arising from the development of the dissertation work.

1. An extensive and detailed analysis of literary sources has been conducted, incorporating expert insights into the accomplishments of leading authors in the field of sports training for 8- to 10-year-old football players.
2. A comprehensive methodology for content and structure in the annual cycle of practical work with 8- to 10-year-old football players has been developed and tested.
3. A test battery was chosen and explicitly used to evaluate the fitness levels and technical skills of young football players aged 8-10.
4. The effectiveness of the applied experimental model has been demonstrated through accurate mathematical and statistical analysis.

We have the following questions and recommendations for the doctoral student:

In the future, once an optimal number of tests and results have been collected, a regulatory framework for the ongoing monitoring and assessment of 8- to 10-year-old adolescent football players should be established.

Are there girls in your academy, and what is your opinion on joint training for both sexes?

We have no joint publications with doctoral student P. Petkov. The abstract accurately reflects the presented dissertation work and meets the requirements. The author has published two papers on the dissertation topic.

Conclusion

The presented dissertation work satisfies the general requirements and possesses the essential theoretical, experimental, and practical value.

Doctoral student Petar Petkov has founded an academy for selecting young football talents. Based on practical work in real-world conditions, he has planned and carried out an innovative and valuable experiment in the early training of 8- to 10-year-old football players.

We strongly recommend that the Honourable Scientific Jury award the educational and scientific degree "Doctor" to Petar Plamenov Petrov in the field of professional expertise 7.6. Sports, doctoral programme "Theory and Methodology of Sports Science".

06/13/2025

Sofia

Reviewer:

Prof. Lachezar Dimitrov